

Raport CE: România trebuie să se asigure că revizuirea legilor justiției consolidează protecția independenței sistemului judiciar

Comisia Europeană recomandă României să se asigure că revizuirea legilor justiției consolidează protecția pentru independența sistemului judiciar și să ia măsuri pentru a soluționa îngrijorările existente legate de anchetarea și punerea sub acuzare în cazul infracțiunilor din sistemul judiciar, ținând cont de standardele europene și opiniile Comisiei de la Venetia, indica al treilea raport anual privind situația statului de drept în Uniunea Europeană, prezentat miercuri de executivul comunitar.

De asemenea, CE recomandă țării noastre să introducă reguli privind lobby-ingul pentru membrii parlamentului.

Documentul menționează că sistemul de justiție din România pune în practică reforme structurale menite să soluționeze o serie de probleme care durează de mult timp.

"Guvernul a adoptat o nouă strategie judiciară și un plan de acțiune conex pentru 2022-2025 și implementează proiecte pentru a îmbunătăți digitalizarea sistemului de justiție, așa cum este prevăzut în Planul Național de Redresare și Reziliență. Deși SIIJ a fost desființată, rămân unele îngrijorări legate de noul sistem de investigare și punere sub acuzare a faptelor penale din sistemul judiciar", notează raportul.

Executivul UE adaugă că regulile privind sancțiunile disciplinare continuă să genereze temeri pentru independența sistemului judiciar, care sunt de așteptat să fie rezolvate de noul proiect al legilor justiției aflat în pregătire.

"Nu există o îmbunătățire semnificativă cu privire la penuria de magistrați. Eficiența în cazurile civile și comerciale rămâne stabilă, în timp ce ea scade considerabil în cazul curților administrative", adaugă raportul CE. La 31 decembrie 2021, 669 din 5072 de poziții de judecător erau vacante, în timp ce rata de ocupare a pozițiilor de procuror rămâne scăzută (79,51%).

Noua strategie judiciară pentru 2022-2025 are în vedere o serie de măsuri pentru remedierea acestei chestiuni, printre care modernizarea statutului personalului judiciar și auxiliar în tribunale și parchete pentru a le permite judecătorilor și procurorilor să se concentreze pe activitatea judiciară, reține raportul CE. Acesta amintește că strategia a stabilit ca obiectiv până în 2025 o rată de ocupare de 95% pentru pozițiile de judecător și de 80-85% pentru cele de procuror.

O altă recomandare făcută României este să fie soluționate provocările operationale ale Direcției Naționale Anticorupție (DNA), printre care cele cu privire la recrutarea procurorilor, și să monitorizeze atent impactul noului sistem privind investigarea și acuzarea în cazul faptelor de corupție din sistemul judiciar.

Pe de altă parte, Comisia recomandă autorităților române să consolideze regulile și mecanismele pentru sporirea independenței editoriale a media publice ținând cont de standardele europene în acest domeniu.

Potrivit recomandărilor CE, România trebuie să asigure o consultare publică efectivă înainte de adoptarea proiectelor legislative. În plus, României i se recomandă să continue eforturile pentru înființarea unui Institut Național pentru Drepturile Omului, luând în calcul Principiile de la Paris ale Națiunilor Unite.